

SPEGLINGAR I SPORTENS VÄRLD

Den 6 januari 1961 föddes ett program som styrte mitt liv, mina söndagar, mina idrottsliga drömmar. Jag minns det väl då när tiden stod stilla och idrotten var mer än en hobby.

Programmet skapade idoler som senare kom att uppfylla de svenska vardagsrummen med förlösande spänning och timslånga underhållningar. Javisst – Sportspegeln – ett inslag eller nedslag där idrottshistorien kan synas och mätas långt in i den svart/vita tiden.

1958 kom inte bara VM i fotboll utan också TV i tvittande. Vi var tusentals ivriga ungdomar som då satt på den glesa landsbygden och stirrade på insnöade fotbollsspelare. Mitt i den vitstrimlande gröten kunde en boll iakttas. Kanske också en fotbollsspelare av typ ”Nacka” Skoglund, ”Kurre” Hamrin, Åke ”Bajdoff” Johansson eller Gunnar Gren eller Agne Simonsson.

Men redan 1961 var det s.k. historia. Med Sportspegeln startades en samlad blick på idrotten. Det närvarande TV-ögat kunde iakttas det närvarande och rörliga på ett helt annat sätt än då Lennart Hyland med sin verbala förmåga framkallade inre idrottsbilder vid upppassade radioapparater. Nu var en annan tid.

Nu var idrotten närvarande och tillgänglig. Flera av de nu framträdande personligheterna bakom bilderna var tidigt skolade hos Torsten Tegnér och Idrottsbladet. En ”skola” för idrottskunnande, engagemang och kreativitet. Och Sportspegeln blev för oss et universitet där vi varje söndagskväll kunde skola oss i det nya idrottslivet.

Lärarna blev Sven ”Plex” Pettersson, Bengt Grive, Bengt Bedrup, Bo Hansson, senare Zachrisson m.fl. Med bilden i centrum blev det ändå på något sätt så att de individuella rösterna präglade både inslag och den individuella lyssnarupplevelsen.

Ta bara det sammansatta förhållande mellan tipsraderna och Putte Kock, tennis mellan Björn Borg och Bengt Grive, Golf med Göran Zachrisson och de många filosofiska utvecklingarna.

Bandy med den saklige Bo Hansson, ishockey med den verbale Arne Hegerfors och Rolle ”honom” Stoltz, och hästhoppning med Anders Gernandt, som fick smått erotisk färgning.

Simhoppning med Ulrika Knape och Toivo Öhman. Det är som om tårarna fortfarande kommer till kännas från Olympiaden i München 1972.

Det samlade ”gänget” vid Vasaloppet, där det för ovanlighetens skull blir koncentrerat kring en legendar: ”Mora-Nisse”.

Långt in på 1900-talet fanns alltså en samlad ”söndagssyn” på idrotten. Högmässan fick byta plats med Sportspegeln. Den idrottande skaran blev fler och fler och det behövdes inte något myndighetstillstånd för att arrangera en idrottstävling på söndag kl. 11.00. Sekularisering eller inte?

Men visst var det en händelse som ser ut som en tanke, att det blev kroppen kom att placeras mer i centrum än det andliga. Det var även detta år som tidsandan förändrades när Dag Hammarskjöld omkom i det inre av Afrika i september månad.

Denna dag deltog jag i en friidrottstävling i Kalmar. Händelsen slog ner som en bomb. Tävlingarna stannade upp, kvällens bankett med dans ställdes in och vi fick åka hem med de tragiska händelserna från Ndola i minnet.

Samhällets vånda och politiska händelser blandades med idrotten. Idrott och Politik blev siamesiska tvillingar. Ishockeymatcherna mellan Ryssland och Tjeckoslovakien blev hatmatcher. Tennisen fick brottas med händelserna i Rodhesia. Apartheid-politiken i Sydafrika låg länge som en påminnelse om orättvisor. För att inte tala om de svartas situation i USA – först med Martin Luther King Jr. kunde kampen få en puff framåt.

Redan 1936 kunde Jesse Owens, med sina fyra guld, sätta agendan framför Hitlers ögon – det var en händelse som långt senare gav eko och förändring.

Sportspegeln har under tiden givit den aktuella ”sporttiden” ett ansikte. Aktuellt och Sportspegeln har varit olika sidor av samma mynt. De s.k. amatörreglerna har förts åt sidan.

De ekonomiska strukturerna har blivit mer synliga. Idealiteten är ett gammalt kvarglömt begrepp och prestationen för sin egen skull tar mer och mer plats i det allmänna vardagsrummet. Anja Pärsons självupptagna idrottsliv närmar sig det absurda. Therese Alshammar plöjer vattenytan för alla framtid.

Bordtennisspelarna som Jörgen Persson och Jan-Ove Waldner och Mikael ”äppet” Appelgren, tycks för alltid vara impregnerade och stå stilla i tiden, åldern och prestationerna.

Sportspegeln är inte längre ett gäng glada amatörer. Nu är deltagarna ett gäng vältrimmade journalister, som med datachips förmedlar idrottens bilder.

Någonstans i sin grav vänder sig Pierre de Coubertin oroligt, medan de antika gudarna sover sött där uppe bland berget Olympias eviga molnstoder.

Hans-Evert Renérius